



Sahip ve Ba-muharriri  
**YUNUS NADI**

İDAREHANESİ:

Düyüğüümüye karşısında dairei mahsusa  
Telgraf: İstanbul Cumhuriyet  
Posta kutusu: N° 246Telefon: Başmuharrir: 22366  
Tahrir müdürü: 23236  
İdare müdürü 22365. Matbaa: 20472

# Cumhuriyet

ABONE ŞERAHİTİ

MÜDDET:	TÜRKİYE İÇİN	HABİÇ İÇİN
Seneligi	1400 Kr.	2700 Kr.
6 Aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 Aylığı	400 Kr.	800 Kr.

Nüshası her yerde  
= 5 Kuruştur =

## İsmet Pş. Gazeteciler Birliği Heyetini Kabul Etti

### Senenin en zengin spor günü

### İlk mektep Muallimlerinin Maaşları

Konya'dan bir mektup daha alındı. Vilâyet merkezinde çalışan ilk mektep hocasından. 7 Eylül tarihli olan bu mektuba nazaran o tarihe kadar Konya merkezi ilk mektep muallimleri iki buçuk aydır maaş almamışlardır. Mektubun şikâyet maksadile yazılmış olduğunu ve acı olduğu kadar haklı sözleri ihtiva ettiğini söylemeğe hacet bile yoktur.

Konya'dan bir mektup daha diyoruz. Şim�im�iye kadar oradan aldığımız diğerk mektuplar üzere bu mes'eleyi Cumhuriyet'in nazari dikkati celbetmeğe çalışan şekil ve suretlerde bir kaç defa mevzuu bahsetmiş bulunmaktadırdır. Gazetede yazılmış, çizilmiş, fakat bundan dahi bir fayda çıkmamıştır.

Para yoksa gazetenin nazari dikkati celbetmeğe çalışmasından kendikendine bir fayda çıkmasını beklemenin doğru olmayacağını biz de bilmez değiliz. Fakat hiç olmazsa bu neşriyat ile alakalanacak makamlar bir taraftan mes'eleyi halledecek tedbirleri tesri edebilirler, diğerk taraftan gazete sahibelerine kadar geçen şikâyetlerin sebepleri nasıl ve neşer satırla efkârı umumiyeye arzemiş bulunabilirlerdi. Böyle işlerde vurdumduymazlık hem iyi değildir, hem bizim artık tamamen modern olduğunu söylediğimiz ve her halde böyle olmasını istediğimiz yeni idare şeklimize uymaz.

Zamanında maaş alınmaz mes'elesi bir mes'ele olarak Abdülhamit zamanı tarihine karışıp gitmiş olmak lâzımdır. Cumhuriyet idaresi bu mes'eleyi halletti, ve böylece kolaylıkla tatbik edip gidiyor. Malûmdur ki umumi bütçenin ödediği umumi maaşların aylıkları her ay muntazaman tesviye olunmaktadır. Hem de henüz ay işlemeden, peşin olarak. Bu işte devlet, hususi müessesatı geçmiştir. Bankalar da dahil olduğu halde hususi müesseselerin hiç biri bu peşin aylık usulünü tatbik etmez ve etmiyor. Halbuki bunu Türkiye Cumhuriyeti devleti yapar, ve bazı muhtemel ziyanları göze alarak böyle yapıyor. Tek maaş mes'elesi artık bu memlekette bir mes'ele mahiyetini haiz olmaktan tamamen çıkmış diye.

O halde memleketin şurasındaki burasındaki ilk mektep muallimlerinin maaşları neden her vakit muntazaman verilemiyor diyeceksiniz. Bunun sebebi bu muallimlerin maaşlarının devlet bütçesine değil, hususi vilâyet bütçelerine dahil bulunmasıdır. Kanunen kendilerine verilen salâhiyetle vilâyetler diğerk bazı işleri meyanında ilk tahsil masrafları için de hususi bütçe yapıyorlar. O bütçelere konulan paraları tahsil ederek ilk mektepler gibi idaresi kendilerine mevdu işlere sarfediyorlar. İlk mektep muallimlerinin maaşları bu masraflar cümlesindeendir.

Mekanizma bundan ibaret olunca bazı yerlerde ilk mektep hocaları'nın maaşları neden muntazaman verilemediği kendiliğinden anlaşılır sanırız. Hususi bütçelere varidat olarak konulan paralar vaktinde tahsil olunamıyor da ondan olacak.

Bizim hatırlamamızda kaldığına göre hususi idarelerin varidatı dahi devletin umumi varidatını toplayan tahsil vesaiti marifetile tahsil olunur. Böyle olduğu halde umumi varidat tahsil olunup hususilerin nasıl kalabilirdiğene bizim aklımız ermiyor. Eğer tahsilde güçlük görülüyorsa bunun yalnız bir kısım hakkında değil, diğerk kısım hakkında da varidat olması lâzım gelir.

Bazı vilâyetlerde maarif parasının tevziinde isabetsizlik gösterildiğine dair bildiklerimiz ve duyduklarımız vardır. Hususi idare varidatının tahsilinde bundan dolayı varidat çekilmesini anhyoruz. Hatta eğer vergi tarhi gibi bir işte isabetsizlik gösterilmek ihtimali varsa hususi



Dünkü kotra yarışlarından muhteşem bir intiba: Yalçın sahilin mühip dekoru içinde süzülüp giden iki deniz güvercini...

### Millî takımın hazırlık maçı - Deniz yarışları

#### Sofya'ya gidecek iskrimciler arasında da dün seçme müsabakaları yapıldı



Sofya'daki müsabakalara iştirak edecek olan iskrimcilerimiz dün yapılan seçme müsabakalarından evvel grup halinde

### Tenis'te Suat'le Sirinyan finale kaldılar

Dün karada ve denizde yapılan müteaddit spor hareketleri sporculara faal bir gün geçirtmiştir. Karada yapılan sporlar futbol, tenis, iskrimdir. Deniz sporları da kayak yarışları, motör ve yelken müsabakalarıdır. Bu canlı spor günü iyi semerelerle neticelenmiştir.

Sofya'daki Balkaniyat müsabakalarına iştirak edecek olan milli takımımızın dün Vefa takımile yaptığı ekzersiz maçı futbol mevsimi için iyi bir başlangıç olmuş, çoktanberi hararetili futbol maçlarına hasret çeken meraklıları Taksim stadıyomuna toplamıştı. Milli takım ilk devrede şu oyuncularla sahaya çıkmıştır: Malik «Beykoz», Hüsnü, Bürhan, Nuri, Nihat, Cevat, Eşref, Fikret, Hakki, Muzaffer, Niyazi.

Türkiye devletinde bir devlet prensibi olarak esası hallolunmuş olan maaş mes'elesinin hususi idarelerde yer yer görülebilen bu pürüzlerde tüylerimizi ürpermek lâzımdır.

Her halde ne yapıp yapılarak ilk mektep hocalarının dahi maaşları her yerde ve muntazaman tediye olunmalıdır. Hususile muallim ordusu dediğimiz bu irfan ordusundan biz çok hizmet bekliyoruz. Bilhassa onların zahmet çekmelerini asla teviz edemeyiz.

Maarif Vekâletimizin ehemmiyetle nazari dikkatini celbederiz. Mes'elesenin yer yer ve zaman zaman devletin müdahalesini icap ettirecek mahiyetler aldığı meydandadır.

YUNUS NADI

### İsmet Pş.

#### Dün Gazeteciler Birliği heyetini kabul etti

Ankara 11 (Telefona) — Başvekil İsmet Paşa Hazretleri bugün Gazeteciler Birliği heyetini kabul buyurmuş ve 30 ağustos-ta payılan Dumlupınar merasimi hakkında verilen izahatı büyük bir alâka ile dinlemişlerdir. İzahat bir saat sürmüş ve Başvekilimiz gazetecilerle hasbihallerde bulunmuşlardır.

İsmet Pş. Hz. Birliğin bu ve diğerk teşebbüslerinden dolayı memnuniyetlerini bildirmişler ve her sene bu işi Gazeteciler Birliğinin yapmasını tavsiye etmişlerdir. Binaenaleyh her 30 ağustosta bu merasimi Birlik tertip edecek ve bunun için muayyen bir program hazırlıyacaktır. Bundan başka evvelce neşredilen Gazeteciler Birliği bülteninin neşrine devam edilecektir.

### Leh güzeli Evlendi

#### Kraliçenin zevci zengin bir fabrikatordur

Son günlerde Amerika'da bulunmakta olan Lehistan'ın 1931 senesi Güzellik Kraliçesi Matmazel Janina Molinska Walter Grabowski isminde zengin bir fabrikatorkarla evlenmiştir. Nikâhları 6 Eylül pazar günü Los Angeles kilisasında icra edilmiştir.

### Tevfik Rüştü Beyin temasları

Cenevre 11 (A.A.) — Fransann Suriye fevkalâde komiseri M. Ponsot, Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyi ziyaret ederek bir müddet görüşmüştür.

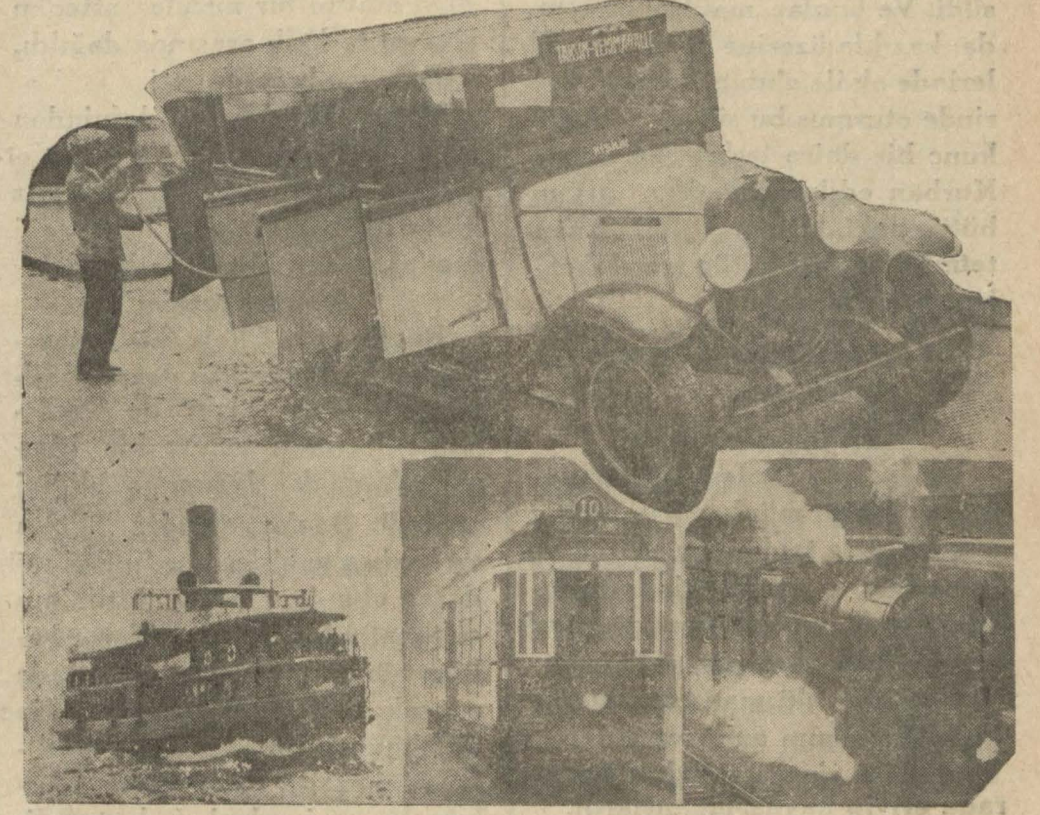
Yarınki nüshamızda :

### Tarih inkilâbı

Yazan : HASAN CEMİL

### Otobüs rekabeti bütün şirketleri sarsıyor

#### Şirketihayriye, Haliç ve Seyrisefain'in tevhide lüzumlu görülüyor



Vesaiti nakliyeden tren, tramvay, vapur ve hasmî biâman kesilen otobüs...

Bu sene İstanbul'da otobüslerin işlemeğe başlaması şehrin vesaiti nakliye vaziyetinde mühim tebeddülâtı mucip olmuştur. Tramvay, Şirketihayriye, Seyrisefain, Şark şimendiferleri, Anadolu Demiryolları, Haliç şirketi idareleri otobüs rekabeti karşısında mukebil tedabir almak mecburiyetini hissetmişlerdir.

### Haliç Şirketinin vaziyeti

Otobüs rekabetinden ilk önce müteessir olan şirket Haliç olmuştur. Bu şirket Eminönü'nden Eyüb'e otobüslerin 15 kuruşa nakliyat yaptıklarını görür görmez telâşa düşmüş ve filhakika kısa bir müddet sonra vapurlarından bir kaçını şamanıraya çektiği gibi hükûmete de müracaat ederek vaziyetinin ıslahını istemiştir. Şirketin halen vaziyeti iyi değildir. Hükûmet İstanbul Vilâyeti

(Lütfen sahifeyi çevirtiniz)

### Semavî bir nakil yolu!

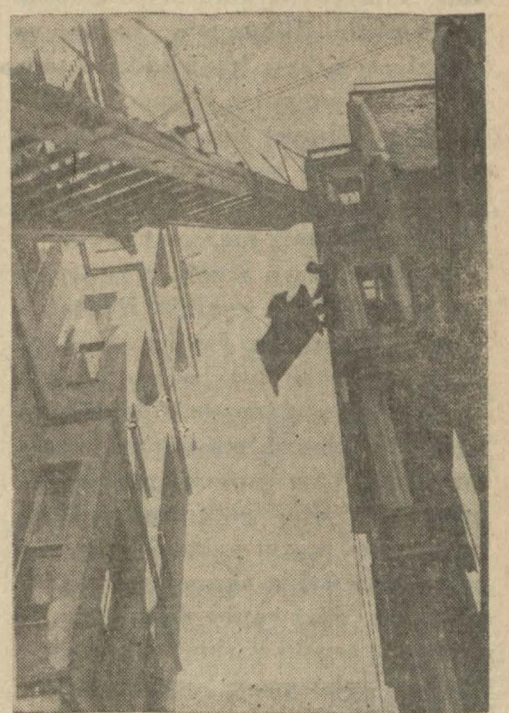
#### Gördüğünüz resmi Amerika'da alınmış sanması, aldanırsınız!

### Yanmış bir apartımandan eşya nasıl çıkarılıyor

Bu, semalara yükselen iki apartıman arasında kurulmuş merdiveni ve arayerde sallanan eşyayı görün resmi bir sinema filminden kesilmiş bir parça zannetmeyin. Binalar da New York'un «Graz siyel» dedikleri 66 katlı muazzam binaları değildir, manzara Beyoğlu'nda Parmakkapı'da fotoğrafa çekilmiştir. Şeklin acayipliği fotoğrafçımızın meharetiden doğmuştur. Yoksa bina sadece 5 katlı bir apartımandır.

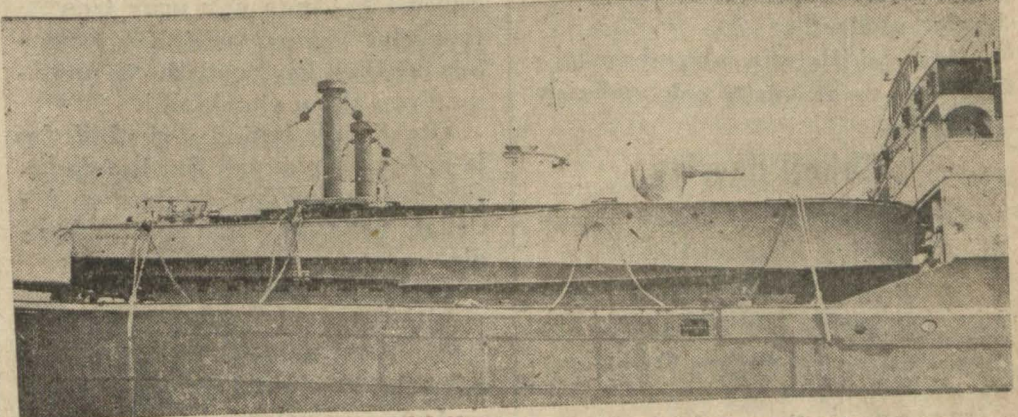
Üç gün evvel Beyoğlu'nda bir yangın oldu ve 3 apartıman tamamen 2 apartıman kısmen yandı. Resimde sağda görülen apartıman işte bu yangın yanmış binalardan birisidir, alt kat

(Mabadi 3 üncü sahifede)



Havadan nakledilen bir eşya

### Hücum motörlerimiz teslim alınıyor



Hücum motörlerinden (Denizkuşu), gilebin gövertesinde

İtalya'nın Svan bahriye tezgâhlarında imal edilerek Vabrol namındaki İtalyan vapuru ile şehrimize getirilen hücum motörleri usulüne tevfiakan bugün gümrük muameleleri yapılarak

vapurdan çıkarılacaktır. Motörlerin bir heyet müvacesinde sür'at tecrübeleri yapılarak, istenilen evsafı olup olmadıkları tetkik edilecektir. Motörler, Doğan, Marti ve Denizkuşu isimlerini taşımaktadırlar.







